

STTK

Pron lausunto koskien hallituksen esitystä laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta (erikoistumiskoulutuksia koskevat säädökset)

Ammattiliitto Pro kannattaa yliopistojen erikoistumisopintojen ja ammattikorkeakoulujen ammatillisten erikoistumisopintojen uudistamista vastaamaan paremmin työssä olevien korkeasti koulutettujen tarpeisiin kehittää omaa asiantuntijuuttaan. Se, että erikoistumisopintojen tarjonta ja suorituspäästö on kääntynyt laskuun, ei ole työelämän tarpeiden kannalta toivottavaa. Erikoistumiskoulutusten tarjontaa ja asemaan tulee vahvistaa, jotta ne tarjoavat työelämässä toimiville korkeasti koulutetuille ja vanhan opistoasteen tutkinnon suorittaneille aidon väylän osaamisen kehittämiseen.

Pro haluaa nostaa esille seuraavat näkökohdat erikoistumiskoulutuksia koskevien säädösten jatkovalmisteluun liittyen:

Opistoasteen tutkinnon suorittaneiden mahdollisuus päästä suorittamaan

erikoiskoulutusohjelmia tulee turvata. Työelämässä toimii edelleen merkittävä määrä opistoasteen tutkinnon suorittaneita. 1990-luvun ammattikorkeakoulu-uudistuksesta saakka tämä joukko on ollut tietynlaisessa väliinpuotoajan asemassa jatko- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksien suhteen. Ylipäätään tutkinnon jo suorittaneiden aikuisten mahdollisuudet päästä julkisin varoin tuettuun koulutukseen ovat olennaisesti heikentyneet muun muassa korkeakoulujen yhteisvalintaa koskevan uudistuksen ja ammatillista aikuiskoulutusta koskevien leikkauspäätösten myötä. Erikoistumiskoulutuksen kohderyhmää ei ole tarpeen eikä perusteltua rajata nykymuotoisen koulutusjärjestelmän mukaisten tutkintojen suorittaneisiin.

Erikoistumiskoulutusta tulee tarjota kaikilla koulutusaloilla. Hallituksen esityksen mukaan erikoistumiskoulutusten tavoitteena on tuottaa osaamista sellaisilla asiantuntijuusalueilla, joilla ei ole markkinaehtoisesti toteutettua koulutustarjontaa. Yliopistot ja korkeakoulut ovat vähentäneet erikoistumisopintojen tarjontaa ja varsinkin yliopistot tarjoavat lähinnä sosiaali- ja terveystieteille suunnattuja erikoistumisopintoja. Ammattikorkeakoulut ovat siirtäneet monia kaupan ja hallinnon alan ammatillisia erikoistumisopintoja maksullisen liiketoiminnan puolelle. Markkinaehtoisesti toteutetun koulutuksen osallistumismaksut ovat riistäytyneet käsistä ja palvelevat lähinnä liikeyritysten, eivät koulutetun työssäkäyvän aikuisen osaamisen kehittämisen tarpeita. Sen vuoksi kaiken koulutuksen, mukaan lukien sellaisen julkisin varoin tuetun täydennyskoulutuksen kuten erikoistumiskoulutuksen, tulisi toteuttaa koulutuksellisen tasa-arvon periaatetta ja olla tasapuolisesti kaikkein saatavilla koulutusalaan katsomatta.

Riina Nousiainen
koulutuspoliittinen asiantuntija
Ammattiliitto Pro ry